

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

KLÓFIZETÉSI ÁRA:

Égész évre 4 frt. Fél évre 2 frt
Negyed évre 1 frt.

Felolós szerkesztő: Fehér János.
Főmunkatárs: Révész Lajos.

Kiadóhivatal: a Magyar Nyomda.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségre, hirdetések és előzetések a kiadóhivatara címzve, Turóc-Szt.-Mártonba küldendők.
Lapunk számára hirdetőket elfogad a Rentei ügyosztó és a Magyar Távir. Iroda hirdetői irodája.
Budapesti, Gránátosai 1.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szög 2 frt., ezenül minden megkezdett száz szónál 50 krral több.

Tanév végén.

(Folytatás.)

A szomorú előmenetelnek második oka a sokaknál gyakorlatban lévő elhibázott alapu roszt nevelés. Kimondjuk nyíltan, hogy sok szülő önmaga rontja el gyermekét. Nem rosszakaratóból, mert hiszen van-e olyan kegyetlen ember, aki ezt egy szülőnél feltételezné, de elrontja azu tulhajtott szeretetből, mely a szülői szív aberrációja. Minden szülő szereti gyermekét, óhatja javát és boldogságát, de nem jól válogatja meg azon eszközöket, melyeknek alkalmazása diadalra vezet. Még nem hallottam szülőtől azt, kivéve, ha csak gyermeke valami feltűnő szellemi hibában nincs, hogy elismerte volna gyermekének tehetséghiányát. Igaz hogy nehéz azt elhinni annak a szülői szívnek, de ne feledjük el, hogy lángész milliók közt születik egy, a többi vagy közepes tehetség vagy ennél is alantabb fokon áll. Nem tagadjuk, hogy a tehetség fejlik idővel, némelyik nagyon, de nagyon soká rázhatja le burkát, de minden gyermeket tehetségesnek és a tudományos pályára alkalmasnak itélni nemcsak a nevelésnek legveszedelmesebb ellensége, hanem romlása egyszersmind a társadalomnak is, mely kiméletlen kezekkel söpri el a tehetségtelen embereket a haladás utjáról s talán már akkor, mikor ezen képzelődő lelkek nemcsak maguk esnek el, hanem családjukat is a boldogtalanság és nyomor örvényébe rántják.

Nagyon, de nagyon sok gyermekből becsületes iparos válnék, de szülői felfoghatatlan okból kényszerítik, hogy a tudományos pályán haladjon. Ámde a gyermeknek nincs tehetsége vagy nincs szorgalma s egy-két iskola kínos elvégzésében megakad s lesz belőle egy szerencsétlen ember, s jó, ha az ilyen szülőit később bizonyos keserűséggel nem emlegeti.

Fázunk az ipartól, mely becsületesen és

szakszerűen művelve kenyeret ad és a társadalomban tisztességes helyzetet biztosít, de nem restellünk céltalanul lézengeni a munkás méhek között, hanem arra várunk, hogy a mások munkájának gyümölcséből kapjunk egy-egy szemet.

Ne szaporítsák a proletárok számát, hiszen vannak már elegendő, csakugy hemzsző főlk a föld, hanem adjunk a tudományos ember mellett jó és becsületes iparost a hazának, melyet tisztán tudománygyal nem emelhetünk jólétre és virágzásra.

Haladhat az az ifju bármely pályán, a jobbák és elfogulatlanok mindig a pártján fognak állani, azoktól pedig, kik nagyzási mániájukban, affektált aristokratikus érzületnél fogva megvetik a becsületes kézi munkát — ne féljen, mert mindig jobban és jobban közeledik az az idő, mikor azok a chinai falak ledőlnek s az embert nem születése, nem vagyona, hanem becsületessége, tiszta jelleme és munkája után becsülik meg.

A munka csak azok szemében szegény, a kik maguk sohasem tettek a társadalom terén semmit, hanem össetelt kezekkel hüvös szobában mosolyognak azon szerintök törpe lelkek felett, kik a becsületes munkában nemes gyönyört találnak.

A szülőknek természetes kötelessége volna a gyermekket tanáraival együttesen nevelni. Igen sokszor azt tapasztaljuk, hogy az elfogult szülők gyermekeik előtt bírálat tárgyává teszik a tanárok eljárását és sokszor nem a leghizelgőbb epithetonokat használják egyedül azért, mert a szomorú eredményt nem a gyermek hibájának tudják be, hanem sokszor éppen annak, ki a legönzytelenebbül vezeti a tanulót azon az úton, melynek célja embert nevelni belőle. Milyen tekintélye lesz azon tanárnak a gyermek előtt, kit szülői ugyancsak a gyermek fűtehállatára kritizálnak, megszölnak, sőt talán

rágalmoznak? Hogyan mutasson fel szép eredményt azon tanár, kinek talán nehezebb tárgya lévén és az életre kihatóbb a többinél, — szorgalmazza annak tanulását s otthon a gyermek szülőitől nem hall mást, mint azon tantárgy ócsárlását? Fegyelem tekintetében is sokszor megtörténik, hogy a tanár az iskolában igazságosan büntet s midőn a gyermek kisírt arccal hazatér, a mama a helyett, hogy maga is leckéztetné gyermekét, sirmi kezd vele s az anyai tulhajtott gyöngédségnek minden elképzelhető jelével elhalmozza azt a gyermeket, aki nagyon is rászolgált a tanár igazságos ítélete szerint a büntetésre.

És az a csodálatos, hogy a szülők ezen helytelen nevelési rendszert csak akkor látják be, mikor annak fanyar gyümölcsei már megtermettek, jöllehet a mindennapi tapasztalás előttük van. Engedetlen, szófogatatlan, rakoncátlan gyermekek egész rájával találkoznak, a kik a helyett, hogy örömet szerzeneinek aggódo szülőiknek, mintha csak azért élének, hogy nyilva tartásák szülőik szívében a keserűség és fájdalmak forrását és növeljék a könnyek patakát.

(Vége következik.)

A székgyár.

A turóc-szt-mártoni székgyár részvény-társaság június hó 24-én alakult meg, a mely nappal nevezetes forduló ponthoz jutott a székgyár ügye.

Ugyanis míg előbb a betéteken alapult székgyár csekély pénzerővel rendelkezve, a nagyobb mérvű üzemmel fogva kölcsön pénzkehez volt kénytelen folyamodni, addig ma hatalmas összegekkel rendelkezik s az eddig kamatokra felhasználást hasznolt most saját javára fogja fordíthatni. De a pénzbelleg nem érdekelt közönség is más szemmel nézhet ma már a székgyarra.

A gyár keletkezése idejében általánosan nyomott hangulat volt észlelhető, nem mutatkozott irányban igaz lelkesültség. Sokan nem voltak tisztában az iránt, hogy mily célokat szolgált a székgyár, és a legjobb esetben megnyugtattuk magunkat azzal a gondolattal, hogy effle vállalatot mindenhol szükséges-

és irigyelte azokat, a kik már ifju korukban oly szerencés helyzetben voltak, hogy a zenét ápolhassák. Plato és Arisztoteles felismerték a zenében az esztetikai érzék éltető elemét. Luther az isten leg-szebb adományának tekintti. Shakespeare a zenét a legmagasabb művészetnek tartja és hogy Góthe, Vörösmarty, Arany a zenének nagy dícsóitói voltak, az, a mellett, hogy annak fontosságát a legnagyobb pádagogusok hangoztatták, korántsem az utolsó bizonyíték arra nézve, hogy a zene a modern nevelésben fontos szerepet játszik.

Ha már most általánosságban a zenei tanítás céljait kutatjuk, ugy azt fogjuk találni, hogy az két irányban halad. Az egyik, a melyet dilettantikusnak neveznek, az általános zenei műveltség megszerzésére irányul és arra szolgál, hogy a zenei remekműveket élvezhessük, a másikkak, a művészetinek pedig az a célja, hogy zenei remekművek előállítására képesítsen, legyen az ugy produktív, azaz önteremtő, vagy reprodukív, azaz előadó. — Közvetítő eszközzel ezen cél elérésére többnyire a zongora szolgál. — A zongora az első helyet foglalja el az összes hangszernek között. Nem hiába szántak Bach, Beethoven, Chopin, Liszt stb. gazdag fantáziájuk termeisét nagyrészt ennek a hangszernek. Egész világszerte elkezelték a zongora körül és így azt bírán a zeneirodalom nyelvének nevezhetjük.

E rövid bevezetés után igyekezni fogok kifejteni azt a módot, a melyet követe, eredménytel folytatathatjuk a zenei kiképzést.

Mindenek előtt arra kell tekintettel lennünk, hogy a zenetanítás ne későn kezdődjék, hogy az idős, a mikor a gyermek külső benyomások iránt a leg-

T Á R C A.

Temetőben.

Elmerengve állok, siri esend körülem
Hallgat néma ajkkal a hant birodalma...
Zuzmara az agon, felhő van az égen
A hantok sorait fehér hó takarja.

Fehér a föld... fehér... barna körül az ég
Vajjon a mindenség odafenn mért gyászol?
Pedig a sírhalmok sokkal több a földön
Jobban raillenék a fekete fától...

Zivuska Jenő.

Mulás.

Évről évre megújul a
Kikelet
Virágait elhinti a
Föld felett:
Csak az ember olyan árva
Oly szegény
Kikelet csak egy virágzik
Életén...

Édes órák boldogságos
Szép napok!...

Miért is kell olyan gyorsan

Mulnotok?

Elborít a sötét fától:

A mulás, —

A mi marad néhány emlék

Semmi más...

Schwöder Ervin.

Néhány szó a zongoratanításról.

Most, a mikor annyi gyermek tér haza a szülői házhöz és nyugodtan fordíthatja idejét a nemesen szórakoztató foglalatosságokra, nem tartom fölöslegesnek néhány szóval foglalkozni a zongoratanítás kérdésével, a mely oly fontos szerepet játszik a modern nevelési módszerben, valamint megvilágítani az utat és módot, a melyet a zongoratanításnál szem előtt kellene tartani.

A zene már korán gyakorolta büvös hatását a legalacsonyabb kultúrfokon álló népekre is, ama titokzatos varázsa által, mely már a hangoknak tisztán érzéki csengésében rejlik. A kultúrnek pedig felismerték annak roppant befolyását az emberi lélekre és azért a zenetanítás már a régi görögöknel is nélkülözhetetlen alkatrészt képezte a nevelésnek. Tudvalevőleg a zene mélyen az emberi természetben gyökerezdik és nem egyeseknek excepcionális tehetségén alapul, mint például a festészet és szobrászat, hanem az egész emberiségnek közös birtokát képezi és csupán a zenei tehetség ésszerű kifejtésére van szükség, hogy az élvezhető gyümölcsöket tartsen. Sokrates agkorában tanulta meg a lyra-játékot

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Évesz évre 4 ft. Fél évre 2 ft

Negyed évre 1 ft.

Felolós szerkesztő: Fehér János.

Főmunkatárs: Révész Lajos.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségére, hirdetések és előfizetések a kiadóhivatalra címezve Turóc-Szt.-Mártonba küldendők. Lapunk számára hirdetőket elfogad a Rentesi ügyosztás a Muz. Távir. Iroda hirdetői irodájában, (Budapest, Gramsczeu 1.

Kiadóhivatal: a Magyar Nyomda.

HIVATALOS HIRDETÉSEK DIJA:

100 szóig 2 ft., ezenül minden megkezdett száz szóznál 50 krral több.

Tanév végén.

(Folytatás.)

A szomorú előmenetelnek második oka a sokaknál gyakorlatban lévő elhibázott alapszokás nevelés. Kimondjuk nyíltan, hogy sok szülő önmaga rontja el gyermekét. Nem rosszakarattól, mert hiszen van-e olyan kegyetlen ember, aki ezt egy szülőnél feltételezné, de elrontja az azu tulhajtott szeretetből, mely a szülői szív aberratiója. Minden szülő szereti gyermekét, óhatja javát és boldogságát, de nem jól válogatja meg azon eszközöket, melyeknek alkalmazása diadalra vezet. Még nem hallottam szülőtlől azt, kivéve, ha csak gyermeke valamiféle szellemi hibában nincs, hogy elismerte volna gyermekének tehetséghiányát. Igaz hogy nehéz azt elhinni annak a szülői szívnek, de ne feledjük el, hogy lángész milliók közt születik egy, a többi vagy közepes tehetség vagy ennél is alantabb fokon áll. Nem tagadjuk, hogy a tehetség fejlődik idővel, némelyik nagyon, de nagyon soká rázhatja le burkát, de minden gyermekét tehetségesnek és a tudományos pályára alkalmasnak itélni nemcsak a nevelésnek legveszedelmesebb ellensége, hanem romlása egyszerűsége a társadalomnak is, mely kiméletlen kezekkel söpri el a tehetségtelen embereket a haladás útjáról s talán már akkor, mikor ezen képzelődő lelkek nemcsak maguk esnek el, hanem családjukat is a boldogtalanság és nyomor örvényébe rántják.

Nagyon, de nagyon sok gyermekből becstelenséges iparos válnék, de szülői felfoghatatlan okból kényszerítik, hogy a tudományos pályán haladjon. Ámde a gyermeknek nincs tehetsége vagy nincs szorgalma s egy-két iskola kínos elvégzésében megakad s lesz belőle egy szerencsétlen ember, s jó, ha az ilyen szülőit később bizonyos keserűséggel nem emlegeti.

Fázunk az icipartól, mely becstelenséges és

szakszerűen művelve kenyeret ad és a társadalomban tisztességes helyzetet biztosít, de nem restellünk céltalanul lézengeni a munkás méhek között, hanem arra várunk, hogy a mások munkájának gyümölcséből kapjunk egy-egy szemet.

Ne szaporítsuk a proletárok számát, hiszen vannak már elegendő, csakugy hemzsegőtök a föld, hanem adjunk a tudományos ember mellett jó és becsületes iparost a hazának, melyet tisztán tudománygyal nem emelhetünk jólétre és virágzásra.

Haladhat az az ifju bármely pályán, a jobbák és elfogulatlanok mindig a pártján fognak állani, azoktól pedig, kik nagyzási mániájukban, affektált aristokratikus érzületnél fogva megvetik a becsületes kézi munkát — ne féljen, mert mindig jobban és jobban közeledik az az idő, mikor azok a chinai falak ledőlnek s az embert nem születése, nem vagyona, hanem becsületessége, tisztá jelleme és munkája után becsülik meg.

A munka csak azok szemében szegény, a kik maguk sohasem tettek a társadalom terén semmit, hanem összetett kezekkel hüvös szobában mosolyognak azon szeritők törpe lelkéfelett, kik a becsületes munkában nemes gyönyört találnak.

A szülőknél természetes kötelessége volna a gyermekét tanáraival együttesen nevelni. Igen sokszor azt tapasztaljuk, hogy az elfogult szülők gyermekeiket előtt bírálat tárgyává teszik a tanárok eljárását és sokszor nem a leghizelgőbb epithetákat használják egyedül azért, mert a szomorú eredményt nem a gyermek hibájának tudják be, hanem sokszor éppen annak, ki a legönzletlenebbül vezeti a tanulóat azon az úton, melynek célja embert nevelni belőle. Milyen tekintélye lesz azon tanárnak a gyermek előtt, kit szülői ugyancsak a gyermek fűtehállatára kritizálnak, megszólálnak, sőt talán

rágalmaznak? Hogyan mutasson fel szép eredményt azon tanár, kinek talán nehezebb tárgya lévén és az életre kihatóbb a többinél, — szorgalmazza annak tanulását s otthon a gyermek szülőitől nem hall mást, mint azon tantárgy ócsárlását? Fegyelem tekintetében is sokszor megtörténik, hogy a tanár az iskolában igazságosan büntet s midőn a gyermek kisírt arccal hazatér, a mama a helyett, hogy maga is leckéztelne gyermekét, sirni kezd vele s az anyai tulhajtott gyöngédségnek minden elképzelhető jelével elhalmozza azt a gyermeket, aki nagyon is rászolgált a tanár igazságos ítélete szerint a büntetésre.

És az a csodálatos, hogy a szülők ezen helytelen nevelési rendszert csak akkor látják be, mikor annak fanyar gyümölcsei már megtermettek, jóllehet a mindennapi tapasztalás elöttük van. Engedetlen, szófogatatlan, rakoncátlan gyermekek egész rajával találkozunk, a kik a helyett, hogy örömet szereznekének aggódo szülőiknek, mintha csak azért élének, hogy nyitva tartsák szülőik szívében a keserűség és fájdalom forrását és növeljék a könnyek patakát.

(Vége következik.)

A székgyár.

A turóc-szt-mártoni székgyár részvény-társaság június hó 24-én alakult meg, a mely nappal nevezetes forduló ponthoz jutott a székgyár ügye.

Ugyanis míg előbb a betéteken alapult székgyár csekély pénzerővel rendelkezve, a nagyobb mérvű üzemenél fogva kölcsön pénzhez volt kénytelen folyamodni, addig ma hatalmas összegekkel rendelkezik s az eddig kamatokra felhasznált hasznát most saját javára fogja fordíthatni. De a pénzbelileg nem érdekelt közönség is más szemmel nézhet ma már a székgyarra.

A gyár keletkezése idejében általánosan nyomott hangulat volt észlelhető, nem mutatkozott irányban igaz lelkesültség. Sokan nem voltak tisztában az iránt, hogy mily célokat szolgál a székgyár, és a legjobb esetben megnyugtattuk magunkat azzal a gondolattal, hogy effele vállalatok mindenhol szükségesek

és irigyelte azokat, a kik már ifju korukban oly szerencsés helyzetben voltak, hogy a zenét ápolhassák. Plato és Arisztoteles felismerték a zenében az esztetikai érzék éltető elemét. Luther az isten legszébb adományának tekintti. Shakespeare a zenét a legmagasabb művészetnek tartja és hogy Götte, Vörösmarty, Arany a zenének nagy dicsőítői voltak, az, a mellett, hogy annak fontosságát a legnagyobb pedagógusok hangsúlyozták, korántsem az utolsó bizonyíték arra nézve, hogy a zene a modern nevelésben fontos szerepet játszik.

Ha már most általánosságban a zenei tanítás céljait kutatjuk, ugy azt fogjuk találni, hogy az két irányban halad. Az egyik, a melyet dillettantikusnak nevezünk, az általános zenei műveltség megszerzésére irányul és arra szolgál, hogy a zenei remekműveket élvezhessük, a másiknak, a művészetinek pedig az a célja, hogy zenei remekművek előállítására képeítsen, legyen az ugy produktív, azaz önteremtő, vagy reprodukív, azaz előadó. — Közvetítő eszközül ezen cél elérésére többnyire a zongora szolgál. — A zongora az első helyet foglalja el az összes hangszernek között. Nem hiába szánták Bach, Beethoven, Chopin, Liszt stb. gazdag fantáziájuk természetű nagyrészt ennek a hangszernek. Egész világirodalom keletkezett a zongora körül és így azt bátran a zeneirodalom nyelvének nevezhetjük.

E rövid bevezetés után igyekeznünk fogok kifejteni azt a módot, a melyet követve, eredménygyel folytathatjuk a zenei kiképzést.

Mindenek előtt arra kell tekintettel lennünk, hogy a zenatanítás ne későn kezdődjék, hogy az idős, a mikor a gyermek külső benyomások iránt a leg-

T Á R C A.

Temetőben.

Elmerengve állok, siri csend körülem
Hallgat néma ajkkal a hant bírodalma...
Zuzmara az ágon, felhő van az égen
A hantok sorait fehér hó takarja.

Fehér a föld... fehér... barna körül az ég
Vajjon a mindenség odafenn mért gyászol?
Pedig a sírhalom sokkal több a földön
Jobban ráillenek a fekete fatyol...

Zivuska Jenő.

Mulás.

Évről évre megújul a
Kikelet
Virágot elhinti a
Föld felett:
Csak az ember olyan árva
Oly szegény
Kikelet csak egy virazk
Eletén...

Edes órak, boldogságos
Szép napok!...

Miert is kell olyan gyorsan
Múlnotok?

Elborít a sötét fatyol:
A mulás, —
A mi marad néhány emlék
Semmi más...

Schwöder Ervin.

Néhány szó a zongoratanításról.

Most, a mikor annyi gyermek tér haza a szülői házhöz és nyugodtan fordíthatja idejét a nemesen szórakoztató foglalatosságokra, nem tartom fölöslegesnek néhány szóval foglalkozni a zongoratanítás kérdésével, a mely oly fontos szerepet játszik a modern nevelési módszerben, valamint megvilágítani az utat és módot, a melyet a zongoratanításnál szem előtt kellene tartani.

A zene már korán gyakorolta hüvös hatását a legalacsonyabb kulturfokon álló népekre is, ama titokzatos varázsa által, mely már a hangoknak tisztán érzéki csengésében rejlik. A kultúrnek pedig felismerték annak roppant befolyását az emberi lélekre és azért a zenetanítás már a régi görögöknél is nélkülözhetetlen alkatesztet képezte a nevelésnek. Tudvalevőleg a zene mélyen az emberi természetben gyökeredzik és nem egyeseknek excecptionális tehetségen alapul, mint például a festészet és szobrászat, hanem az egész emberiségnek közös bírtokát képezi és csupán a zenei tehetség ésszerű kifejlesztésére van szükség, hogy az élvezhető gyümölcsöket teremjen. Sokrates agkorában tanulta meg a lyra-játékot

gek a városok és a vidék felvirágzásához. Örülünk tehát a székgyárnak már akkor, midőn alapjait lerakták, de lelkesedni érte nem tudunk.

Midőn azonban az egész vállalat csak általános szempontból érdekelt bennünket, a vezérigazgató, *Dobrovics László* volt az, ki bennünket helyfely-közel bizonyos mértékig lelkesíteni is iparkodott. Hogy mennyire sikerült az erdemes vezérigazgató lelkesítése, az ismét az egyéni felfogásoktól függött. Őt mindenkor tiszteltük s becsültük és innen volt, hogy sokszor sajnáltuk ezt a tétőtől talpig becsületes hazafit s kiváló szakembert, hogy tehetségeit más uton, hozzá inkább méltó vállalatban nem tudja érvényesíteni.

Végtré azonban az ő zsenialitása belevágott a fa elevebibe. Megszülemlett ama nevezetes gondolat, a fa a betéti társaságon alapult s mint előbb említettük, nagy gondal, ügygyel-bajjal működő székgyárt, szabadabban mozgó, elérhető részvénytársaság fogja átalakítani. Terve sikerült, s itt viszont elismerést szavaztak azoknak is, a kik őt ezen tervében támogatták, segítettek.

Június 24-ike volt a nagy nap, mely megvonta a székgyár muljja és jelene közt a határszökeket. Elmondhatjuk immár, hogy van egy kedves gyermekünk, melynek jövőd fejlődésén s virágzásán teljes lélekkel tudunk örövendni. Rajta csüng tekintetünk, mint az anyád kedves csecsemőjén, s kívánjuk, hogy azok a magyar nemzeti színű lobogók, melyek június 25-én először lengették a magasban a gyár fedelén és a vezérigazgató lakásán, sokáig hirdessék büszkeségük tudatában a magyar ipar fellendülését.

Nincs többé oka senkinek a székgyárt befektető háttérre gondolni, mert az egy életerős részvénytársaság s nem egyeséke.

A székgyárt, melynek homlokzatán nem sokára a hivatalos magyar cégjegyzék fog díszelgni, a porából meglemedett Poenixhez lehet hasonlítani. Megtisztult a saját porából, de azért elismerésünkkel adózunk az első alapítókknak is, kik jobbára ma is tagjai az új részvény-társaságnak.

A székgyárt tiszta vagyona, az 1892. év végén 143,000 ft, mely összeg az alapítók által a részvénytársaságnak adatott át oly módon, hogy ennek erejéig az alapítók részvényeket kapnak. Az alapszabályok felolvastatták, melyek jobbára az előterjesztés értelmében fogadtattak el. Volt ugyan néhány pont, melyek részben módosítva lettek, részben bizonyos észmeccsere után változatlanul hagyattak. Így pl. a hivatalos cégbejegyzésnél a javaslat csak magyar és német címet proponált, azonban Dula Máté a tot elnevezést is óhajtván, miután szerinte a turóc-szt.-mártoni székgyárnak tot jellegének is kell lennie, ebben is beleegyezett a közgyűlés Tilles Béla dr-nak azon ajánlatával együtt, hogy akkor franciául és angolul is bejegyeztessék a székgyárt, miután ez kereskedelmi szempontból sokkal fontosabb, mint a tot elnevezés; viszont Benický Kálmán elnök tagadja, hogy azért, mert a gyár Turócmegyében van, tot jellegének is kellene lennie.

A közgyűlés további folyamán megválasztották igazgatóság tagokat: Mudron Pál, Pauliny Tót Zsigmond, Friedmann Gyula, Dobrovics László, Dr. Tilles Béla és Kiszely János; ellenben a felügyelő bizottság tagjait: Soltesz Lajos, Boldis Ignác, Pfleger Ernő és e bizottságba póttagokul: Dr. Petrikovics János, Michnik H. A közgyűlést este a Patsch-féle vendéglőben kedélyes bankett követte.

Nevelésügyi congressus Chicágó M. S. A. 1893 július 25—28-ig.

(Vége.)

Különlékek.

XXIX. Ipar és műipari iskolák.

Az összes egyetemes képzés érdekei az általános képzésre szolgáló intézetek és az ipar-, műipari iskolák működése közötti gondosabb megosztás által, mind-egyik saját jól meghatározott teret foglalván el előmozdítottának-e?

fogékonyabb, el ne mulasszuk és hogy a zenéhez való hajlam, mely majdnem minden gyermekben meg van, más hajlamok által háttérbe ne szorítottassék. Tapasztalásból tudjuk, hogy majdnem minden gyermek örömmel és kedvvel kezd a zenetanulást; és hogy ezt az örömet nyomban kedveltség követi, azt leginkább annak a hibás eljárásnak róhatjuk fel büntül, hogy a helyett, hogy a gyermek zenei képességét természetes fejlődésnek engednek át, mechanikus dressura alá fogják. Nem merev szabályokkal, hanem természetes, logikus uton kellene az első tanításnak történnie. Mutassuk meg a gyermeknek mindene előtt, hogy az a hang, a melyet a zongora ad, benne is él. A rythmusnál, a zene eme hatalmas faktoránál, ennek szükségességét az életből vett képekkel kellene plausibilizálni. tenni. A tanítandó dolgokat okát, okozatát és célját a tanuló előtt meg kell világítanunk; a tudatosság képezi minden tanításnak alapját, a nélkül minden mechanizmus, dressurává súlylód.

A zenetanítás egyik legfontosabb tényezője elvitatlanul a hallás képzése és a zenetanításnak ezt a legfontosabb részét a legtöbb esetben figyelmen kívül hagyják. A zénézésnél a hallás azt a szerepet játsza, a melyet a festőnél a szem. Ég azért a hallást szorgosan kell ápolnunk, mert nagyon kevés ember van alban a szerencsés helyzetben, hogy nála a hallásnak Corti-féle 3000 idegrostja tisztán volna hangolva, a dohártyája pedig 90 fokú szögben volna elhelyezve és így abszolút hallással jöjné a világra.

XXX. A tanítók szakképzése.

A tanítóképzésben a tanítás menetének egészen szakszerűnek kell-e lennie vagy felölelje-e az elemi és közép fokú szakokban levő anyagot, a mennyiben az az ezekben való haladást mint a főtétel főtételét megköveteli?

A tanítóképző jellegző tevékenysége mennyiben különbözik a módszert illetőleg a közép- és felsőfokú oktatástól? A tanítóképző módszer minden szak összehasonlító tanulmánya-e, míg az elemi és középfokú módszerek csak egy tekintetnek, mint szükséges lépés egy felsőre? Mit öleljen fel a paedagogiai tudor fokra szolgáló tanfolyam? Miként rendezendők leg-helyesebben be a paedagogiai könyvtárak és mely könyvek tartalmazzanak? Melyik a nevelésügyi irodalomnak legjobb osztályozása? Tanítói olvasó-körök mi módon alakíthatók legelőszérűbben? Mi a tényleges tanításnak értéke a minta vagy gyakorló iskolában? A tanítási módszerek didaktikai oktatás által (a képzőiskolákban) szerethetőek-e meg, vagy egyes tanítók által a kijelölt szakban az osztályban nyújtott oktatás megfigyelése által? Mi a viszonylagos értéke, a növendékre nézve, a képzőintézeti minta-iskolában való tanításnak és annak, melyet az helyettesként az elemi iskolákban, időnkénti szünetek alatt teljesít?

XXXI. Jog- orvosi- és theologiai iskolák.

Melyek a szakszerű nevelésnek szükségletei és határai a törvény-, orvosi- és theologiai tudomány-szakokban, tekintettel a philologiai szak gyors fejlődésére?

XXXII. Kísérleti lélektan.

A kísérleti iskolákban és a hülyék iskoláiban tett módszerek rendes iskolák számára, az oktatási és fegyelmi módszert illetőleg mily nemű gyakorlati útbaigatást szolgáltatnak, különösen a rest elméjük élesítésében s a macacs és vétkes növendékek javítására vonatkozólag? Az ugynevezett hipnotikus sugallás- (szuggestio) kutatásainak fonálán fedeztetett-e fel már valami, a mi a rendes iskolák módszerének segítségére lehetne?

XXXIII. Észszerű (rationál) lélektan.

A megismerésnek, nevelési szempontból, három fokozata közötti megkülönböztetés fontossága; az első a külön álló vagy a vonatkozások és függő viszonyok igen kevés ismerével bíró tárgyak és jelenségek iránti benyomásainak felfogása által határoltatik. A felfogó lélek második fokozata főleg a vonatkozások és függés a tárgyak tulajdonságai, járuléka, egymás közti viszonyai egymásra való hatásaik által. Vajjon ezen fokozat szinrehozatala erkölcs- és vallásnevelési tekintetből nemleges-e?

A harmadik fokozat az eszményinek és az erkölcsi s vallás tudományok végso okainak felfogása-annak a mit Kant irányzó eszméknek nevez (Isten, szabadság és halhatatlanság) ezen harmadik fokozat egészeket vagy teljesekeket tárgyal (megegyezleg Plató és Prok-lussal). Vajjon ezen megkülönböztetések képzéleltiek vagy csaképszerűek-e, vagy a valóságnak megfelelők és az oktatás módszerei és szakai meghatározásában tekintetbe veendőek-e? Az elemi nevelés főleg külön álló érzelmi észrevételekkel foglalkozik-e, azaz az értelmi haladás első fokának fejlettségével? Miként irányzandó az ügy, hogy az az okserző összefüggések és egyéb vonatkozások megfigyelése föl emeltessek? A középfokú nevelés a különböző nemek vonatkozá-

sainak kutatásával foglalkozik-e főleg? Miként rendezhető az el ügy, hogy a növendék azon nemleges eredmény föl emeltessek, mely a léleknek a pusztá vonatkozások és egymástól függés kizárólagos összpontosítása által létesített? Mi módon vezethető a lélek a harmadik vagy egyetemestő fokozatra, hol az irányésmények, nemkülömben az elkülönített érzelmi benyomások és a pusztá vonatkozások s egymástól függések az egész legfőbb élvezet alárendelve tárgyaltatnak, a mint azt a bölcsezet kutatója és a vallás tanítója?

XXXIV. Ügyviteli collegium.

Az ügyviteli vagy kereskedelmi collegium tanfolyama. Az oktatás és berendezés.

A fentebbi kérdések nem úgy állítatnak fel, mint az egyetemes nemzetközi congressus vagy annak szakosztályai számára megfelelő feladatok kimerítő kimutatása. Óhajtvandó és megvárható, hogy mások teteleket küldvén be, saját feladatokkal tűnék ki, az itt nyújtottak különös tekintetbe vétele nélkül, e gyedül arra ügyelvén, hogy teteleik nemzetközi érdekűek legyenek. A mennyiben némelyek javaslatokkal a következő szavakhoz hozzá akarnak járulni, azokat kidolgozásra megnyerhetik, ilyenek ügyviteli collegiumok, műipar oktatás, gyermekkereti intézmény, hírlapi közlemények, iskolai felügyelet, művészet oktatás, kísérleti és észszerű lélektan, testi nevelés, hangzene.

A nevelésügyi nemzeti egyesület.

A nevelésügyi nemzeti egyesületben a nevelés minden fokozata képviselve van s kiterjedése, tagjainak nagyszáma számos gyűlések vezetésében való hosszas tapasztalata folytán a szóban levő vállalat bő forrásai fölött rendelkezik. Ezen egyesület 1857-ben szerveztetett; feladata a jellem fejlesztése a tanítási szak érdekeinek támogatása és a népvételes ügynek előbbre vitele. Az egyesület 32 gyűlést tartott. 1867—1878-ban.

Minden közlemény:

W. T. Harichoz, az Egyesült Államok nevelésügyi biztosa-hoz, Washington, Columbia kerület. U. I. T. intézendők.

„FELVIDÉKI HIRADÓ”

Teljes tisztelettel kérjük azokat a t. előfizetőinket, a kiknek előfizetésük a **mult hó végéig** lejárt, sziveskedjenek ezt mielőbb megújítani, nehogy a lap köldékében késedelem történjék.

A „Felvidéki Híradó” előfizetési ára:

Égész évre	4 ft.
Fél	2 »
Negyed	1 »

Egyuttal van szerencsénk felkérni mindazon t. előfizetőinket, kik előfizetési díjjal hátralékban vannak, a hátralékot mielőbb kiadóhivatalunkba eljuttatni sziveskedjenek.

A „Felvidéki Híradó” kiadóhivatala.

HIREINK.

— A F. M. K. E. turócmegyéi választmánya június hó 26-an d. e. 10 órákor tartotta ülését a megyeháza nagyteremben, Justh Kálmán főispán ur ő méltósága előnölkede alatt, megbeszélendő azon kérdéseket, melyeket a Turóc-Szt.-Mártonban tartandó közgyűlés előkérletei igényelnek. Justh Kálmán főispán ur, tekintettel arra, hogy a vendégek nem szálláshatók el Turóc-Szt.-Mártonban, ajánlja, hogy a vendégek nagy része

zattanra, zeneszerzésre, zenetörténelemre és zeneszethikára kell kiterjednie, mert más különben a pusztán anyagi, érzelmi, izgató hangeffektusra alapított zene iránt való hajlam oly nagy mérvetek öltene, hogy a valóban művészi alakítások iránt való fogakonyaság háttérbe szorítottak, almit tapasztaljuk a nagy tömegnél. A zenetanításnak célja tehát az lesz, hogy azt az általános zenei műveltséget érjük el, a melyből azután a művész az ő individualis képességével kibontakozhatik.

Különös fontosságot nyer a zenetanításnál a szemlelet a mester előadása által. A mióta Comenius a szemlelet fontosságát hangsúlyozta és azt a tant Rousseau, Bassetov és Pestalozzi támogatták, ezt a tudomány minden ágában alkalmazták. Schumann ezen álláspontból kiindulva mondta, hogy egyszerű valamit jól előjatszani többet ér, mint ötvenyszer megmagyarázni. Ez okból a tanulóknak gyakran kellene hangversenyeket látogatniok és a szülőknek kötelességük volna oly tanítókat választani, akik az előjatszást a tanulóknak lehetőleg mintaképpel szolgálhatnának.

A zenetanításnál különösen annak a célnak kellene a mester szemé előtt lebegnie, hogy a tanuló oly magásra emelkedhessek, hogy reprodukálva azt, amit a szerző a teremtés órájában érzett, a mi lelki világot mozgásba hozta, utána alakíthassa.

Somogyi Mor.

Stubnyafürdő szállásoltassék el, kérdé ennélfogva Zorkóczy Tivadar stubnyai főszolgabíró, hogy a fürdő helyiségeiben körülbelül hany ember szállásolható el. Zorkóczy Tivadar szerint Stubnyán mintegy 200 vendég, továbbá többek nézete szerint Martonban 60—80 vendék szállásolható el. E szerint a gyűlékezés szeptember 11-én Stubnyafürdőn történt. Itt tartott délután el szólható vendégek az esti vonatokkal Martonba jönnék, érkeznek meg Martonba. A közgyűlés tehát szeptember 10-én dé. e. 10 órákor kezdődött s ennek bevezetése után a vendégek közül azok, kik a banketten részt venni óhajtanak, szintén külön vonattal utaznak vissza Stubnyafürdőbe. Az előkészületek megtétele, valamint a fogadás és elszállásolás teljesítésére egy állandó bizottság választatot a választmány kebeléből. E bizottság Lehotzky Vilmos orsz. gyűlési képviselő elnöksége alatt a következő tagokból alakítottat meg: Zorkóczy Tivadar, másodelnök; Dr. Beniczky Ákos, jegyző; Záborszky szolgabíró, Boldis Ignac, Dr. Boros Béni, Akantisz Kezsó és Ujhelyi Attila. A költségek fedezésére végett legközelebb gyűjtőt fog kibocsátanni, úgy, hogy a költségek legfőbb július hó végéig fedeztet nyervek. A kérdés minden oldalról történt megbeszélése után, Szüllő Geza, kir. tanácsos tanfelügyelő megköszönvén a választmány nevében Justh Kálmán főispán úr ő méltóságának szives fáradozását, az ülés berekesztett.

Solymosi Elek, a Próbaházasság című énekes színműnek folyó évi február hó 25-én tartott előadásán szerzett benyomásait a következőkben közli velünk: Nemcsak a Népszínház, de azt hiszem, hogy Magyarországon egyetlen színház sem talált még soha ahhoz hasonló tünést, melyben a mondott napon részeseim. Ismeretes mindenki előtt, hogy egy kuplé el, vagy elnem énekléséről volt szó. A rendőrség levele tudunkra adta, hogy az ismeretes szöveget elhagyandónak véli. Igazgatóm bámulva vette tudomásul a rendőrség e me határozott formába öntött véleményét, s így szólott hozzám: Solymosi ur, hagyja ki ma a kuplét! Ugy is tettem, de a közönség a kuplé kihagyását rögtön észre vette, tapsolt, tombolt és követelte annak éneklését. Percek múlva azonban kezdett befáradni a tapsolásba, s ekkor a rendező beküldte a színpadra a két következő szereplőt, a kik gyorsan belefogtak jelenetükbe s így nagy nehezen folytatni lehetett az előadást, a tünést végezt ért. Ez történt február 21-én. 25-én azonban már nem ment a dolog ilyen simán! Az egész nap folyamán mindenki arról beszélt, hogy óriási tünést lesz, s a közönség kívanni fogja a Kossuth-nóta éneklését. Ugyis történt. A mint a harmadik felvonáshoz értünk, melyben az én kupléim vannak, valóban kezdtem érezni, hogy igazotlag vagyok. A Kossuth-nótát a sorrendben hirtelen megváltoztatva, utolsónak tettem, hogy e dal után a közönség hazafias érzéseit ne kelljen tréfás kuplékkal megháborítani. A közönség azonban szintén annyira igazot volt, hogy a megelőző strófák negyedikként mar bealkialtott az énekebe s követelte a Kossuth-nótát. Ugy látszik, azt hitték, hogy ismét ki akarom hagyni ezt a strófát. Dehogy akartam! Az Isten szerelmért, dehogy akartam! Nem hagytam volna ki, ha mindjárt a színpadról hurcoltak volna a börtönbe. A hetedik strófa a Kossuth-nóta volt. A közönség felállott, tombolt, kiabált, tapsolt és velem énekel. A lelkesültség annyira erőt vett rajtam, hogy minden csepp véretem feszülni éreztem. Talán túlzanak veszik, de nekem, a régi színművész úgy tetszett, mintha ezer meg ezer ellenséges holtesten kellene előre rohannom valami dicsőséges ütközete. Mikor a darabnak vége volt, a pályatársak kezemet szorongaták, öleltek, de nekem fogalmam sem volt róla, hogy kik voltak? Csak Gerő Károlyra, a darab szerzőjére emlékszem, a ki megcsókolt és így szól: Baratom, gratulálók! Ez az egy örökre feledhetlen marad! Valóban én is úgy érzem, hogy feledhetlen lesz.

Jobbádn Mihály Amerikában címmel, lapunk mult számban megkezdett tartó folytatását kénytelen voltunk megszakítani, mivel a kéziratot e számba néve későn vettük.

Halmi Kornél, az itt időző szintársulat egyik legrokonszenvesebb s legtehetségesebb tagjának jutalom-játéka lesz kedden, — július hó 4-ikén. Ez alkalomra adtni fog Elektra, magának a jutalmazandónak kedvelt darabja. A kik lattak Halmi Kornelt jászani, midőn t. i. jászathatót szerepében, azok bizonyosra veszik, hogy művésznők a neki megfelelő szerepökben egész művészi képességek ki fogja tanni s mi egy művészettel leszünk gazdagabbak. Kívánatos, hogy a darabot már csak magaért is minél számbamban lássák és az érdeklődés, melylyel minden jóra való tehetség jutalmazni szoktunk, elérje legmagasabb fokát. Hadd tavozzék a közkedveltségű művésznő kedves emlékeik körülkönt.

Alakuló közgyűlés. A székyári alakuló közgyűlésére 30 részvenyes jelent meg, kik 30 részvényt s mintegy 95,000 frot képviseltek. A közgyűlés elnökül Beniczky Kálmán alispán kéréstett fel, jegyzőül pedig Dr. Tilles Béla ügyvéd.

A művészek hangversenye iránt naponta nagyobb az érdeklődés. A jegyek jelentékeny keresetnek orvendenek. Ugy látszik varosunk és a vidék közönsége előre igyekszik a helyet biztosítani, hogy a hirneves művészek hangversenyéből ki ne szoruljon. Különböző ez jó jel, mert csak intelligenciánk művészet iránti hajlamról tesz tanúságot.

Szinészt. Szinészeink készülődnek bennünket elhagyni, miután engedélyük július 6-ig terjed. A társulat titkára, Krassó Sándor, június 30-án Nagy-Szilőlőre utazott, hogy ezen alkalmasnak ígérkező helyet a társulat számára biztosítsa.

A felvidéki színikerületek ügyében folytatott tárgyalások egyelőre csak azt eredményezték, hogy Trencsén, Besztercebánya, Nyitra, Selmec, Losonc, Balassagyarmat, Érsekújvár, Nagysurány és Pöstyén, alakítatnak egy kerülett, mely Veszprémy Jenő szintársulatának adatik ki egy próbához. A kisebb városokat eddig nem sikerült kerülett csoportosítani, részben azért, mert egyes választmányok nem buzgódkodtak eléggé, de főleg az ott onkál fogva, mert 2—3 hetes színiévadokra nem vállalkoztak egy oly igazgató sem, akiben az egyesület teljesen kielőzi erkölcsi és anyagi garantiákat talált volna. A nagyobb kerülete néve a szerződés Veszprémy Jenővel a napokban fog megkötetni 1893. évi október hó 1-től kezdődőleg egy esztendőre. A kisebb városokra azonban az egyesület ez irányu muködését, bár számos hatóság kiváló sziveséggel helyezte kilitátsába támogatását, ez idő szerint még ki nem terjesztette. Az elnökség azonban a tervet el nem ejti és így a jövő év meghozhatja azt, amit az ideitől hiába vártunk.

Kinevezés. Habrovsky Józsefet, a rózsáhegyi honvédség parancsnokát, Ó Felsőre ezredparancsnokká kinevezte és Sopronba áthelyezni rendelte. A mily örömmel vettünk tudomást — írja ottani tudósítónk — a rózsáhegyi honvédségparancsnokot ért eme kitüntetésről, ép oly fájdalommal hatott ránk ez a hír, mert a körülkönt távozó alezredez igazgátszeretete által nemcsak a honvédség tisztelrete és szereteterre tett szert, hanem jóakarata és népszerűsége által a város lakosságának rokonszenvét is megnyerte.

Évzáró vizsga. Kohn Jakab engedélyezett magániskolájában június hó 28-án tartott meg az évzáró vizsga számos szülő és tanügybíró jelenlétében. Tudósítónk a ki a vizsgán jelen volt, azt tapasztalta, hogy ilyen eredményt csak az állami iskolákban észlelt, felekezeti, és községi iskolákban pedig sehol. A növendékek szabatosan és tisztá magyarsággal feleltek; különösen lekötték a haligatóság figyelmét a történelemből adott feleletek. Egyes növendékek a vizsga előtt és után beszédet intéztek a közönséghez és tanítójukhoz.

Gyermekösszeírás kardhatalommal. Árva megye Usztye községében a napokban végezte egy bizottság kulturális munkáját, a midőn a falu intelligensebb osztályához tartozó egy pár hazafiatlan ember a bizottság ellen igzatta a jámbor népet. A tudatlan név elcsábittatta, lármsája és tünetéseiivel csaknem leheltette a bizottság muködését. Az összeírást csak nehezen lehetett megjeitni a csendőrség segédkezdése mellett. Az oktalan tünetésnek végre is az lett a vége, hogy a rózsáhegyi törvényszék egyik bíráját küldte ki Usztyére azzal a megbízással, hogy a kolomposok ellen szigorú vizsgálatot indíton meg. E vizsgálat során egy magyar ellenes érzelméről ismert ügyvéd is felelősségre vonatot.

Tüzlőtök júniálisa. A kostyáni tüzlőtök Péter és Pál napján tartottak júniálisukat. Érdekes, hogy ezek az emberek inkább vörös zászló alatt szeretnek parádézni, mint nemzeti színű alatt. A kostyáni tüzlőtök azonban kénytelen — kellettnek mégis kaptak kölcsön egy nemzeti színű zászlót s ez is ott lobogott a vörös zászló mellett.

Tüz. Aló-Lipnicán, Árva megyének ezen egyik legszegényebb községében, mult héten már ötödör pusztított a tűzvész. A tűz egy földművelő csürjében tört ki s rövid idő alatt ház, gazdaszák házát és melékületeit hamvasztotta el, úgy, hogy a kár igen tetemes összegre rag. A vész emberáldozatot is követelt, amennyiben egy asszony belehalt súlyos égési seibe, egy másik meg olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy életben maradásához alig lehet remény.

Priekopán tüzlőtök egylet van alakuló-féliben. Ezen új egyletnek parancsnoka Bossanyi László a napokban jart a megye alispánjához, hogy az alaku lasra vonatkozó utmutatásokat, valamint a kassa-oderbergi vasut igazgatósága által ezen egyletnek adományozott 100 frot átvegye.

Sikkasztó körjegyző. Lucky Ferenc, aló-lipnicai körjegyző ellen többen tettek jelentést sikkasztás és hűtlen kezelés miatt. A rózsáhegyi törvényszék Mattyasovszky Mór, trsznai aljárásbíró küldte ki a dolog megvizsgálása végett, a ki a körjegyző kezelése alatt állott adókönyveket feloglatta és azokat az aló-kubini pénzügyigazgatóság kiküldött tisztviselőjének adta át, hivatalos átvizsgálás végett. A vizsgálat erőlyesen folyik.

Irodalom.

Az Athenaeum Képes Irodalomtörténetéből (szerk. Beöthy Zsolt), mely a tartalom és illusztrációk egyre fokozódó gazdagságával minden két héten pontosan megjelenik, ezúttal már a 7-ik füzet hagyta el a sajtót. Ebben Szilády Áron folytatja az előbbi füzetben megkezdett értekezését a XVI. sz. lyrai költészetéről; Kardos Albert külön cikket foglalkozik Balassa Bálintnak e kor legkiválóbb lyrikusának kalandos életével s költészetének fejtegetésével; Badics Ferenc a XVI. századi elbeszlő költészetéről; bevezetőleg kimutja a virágzásra ható okokat, szól a lantosokról és hedegő-sókról, majd külön csoportokba a bibliai elbeszlések-ről (Farkas András, Sztáry Mihály stb.), a történeti

énekköltésztől (itt Tinódinak jut a főhely), a magyar mondanókról (részletesen a Toldi-mondáról, Szilágyi és Hajmási történetéről) s végül megkezdí a regényes vagy szép históriák fejtegetését. E tudományos alapon, de a nagyközönség által is élvezhetően írt cikkekben élénken rajzoldók élénk a mozgalmak század egész irodalmi élete. Különösen tanulságossá teszik e szemléletet a nagy gondtal és izléssel összeválogatott illusztrációk: Heitai Zoltárkönyvének s Balassa első (s egykoru kiadásban egyedül) művének, a szulje vizgatásáira fordított Beteg lelkeknek két-két kis lapja, továbbá Esztergom vára és a stambuli Héttorony, amaz Balassa harcáról, emez anyai jó hazafi keserves rabágról emlékeztet; érdekes egy XVI. sz. lantosnak képe is; mutatványok vannak továbbá Tinódi Egervárból (az eredeti hangjegyekkel és Bartalus átirásával) a Hadnagyok tanúsága egykori másolatban; Ilosvai Tholdijának címlapja a legreggibb fennmaradt kiadásban (lovas párviald) stb. Külön műméllekiutal a Képes Krónikának 5-ik lapja van a füzethez csatolva. E lap, mely az initialében Hunor és Magor sarvasvadászát ábrázolja, tizenöylek színen adja az eredetinek hasonmását, s mig amaz a középkori miniatúr-festésnek, a másolat a nyomdai technikának valódi reka. A fedőlap meg van a latin szöveg magyar fordítása s így tartalmilag is érdekes. Bár az ily reprodukció rendkívül költséges, az Athenaeum mint kiadó, a későbbi füzetekhez még több nagydíszű mellékletet készúl adni, ezzel viszonyozván a közönségnek azt az alkotzatosságát, melylyel a házagpótló vállalatot már eddig is oly kitüntetőleg felkarolta. A képes irodalomtörténet c. 20 füzetben adatik és minden könyvkereskedésben kapható. Egy-egy füzet ára 40 kor. Előfizetés 10—10 füzetre legelőszérűben a kiadóhoz (Athenaeum könyvkiadóhivatala, Budapest, Ferenciek-Tere 3.) küldhető.

Jókai Mór képes diszkiadásának nyolcadik füzete mult hagyta el a sajtót. Ezen füzet, mely a Magyar Nábob folytatását tartalmazza, a szövegképeken kívül ismét egy szines aquarellképet is tartalmaz. Az eddigi 8 füzetben már 4 ily aquarell nyujtott a kiadó s a következő füzetekben további 4 szines aquarellkép várható. A képek a diszkrét színezés, művészies felfogás és tökéletes reproductio remekeinek mondhatók. A Magyar Nábob ezen diszkiadás 17—18 füzetben Jókai Mór jubileumára teljesen elkészül s az ünneplésnek egyik legszebb emléké fogja képezni. Egy-egy füzet ára 40 kor. Kapható minden könyvkereskedésben.

Közgazdaság.

Cs. kir. eszab. Adriai biztosító társaság. Ezen társulatnak a folyó év május 31-én Triszbában tartott közgyűlése jeltéjezést az 64-ik ülésterve (1892) vonatkozó igazgatósági jelentéséről a számadatában következő jelentésben adatak foglaltanak. Az életbiztosító osztályán jelentékeny gyarapodás mutatkozik, amennyiben az 1892. évben közzét bízósítások 12,430,274 frot lte, 639,458 frot évi járadék összegzet képviselvek. A biztosítási állomány az év végével kerekaszamban 67 millió frot 1892. évben 1,826,262 frot évi járadék összegre rugott. A díjvelel 2,090,015 frot lett. Halál és balesetre szóló biztosítások után 1,298,797 frot emelkedett saját számlára, az tehát kerek 14,400,000 frot ra rag. Az elemi (tűz, szállítmányi és jég) biztosítási ágak díjbevetéle 8,129,938 frot tettek. — A visszbiztosítási 3,244,078 frot és a károk a visszbiztosítási részek levonása után 3,336,988 frot vettek igénybe. Ezekből 467,094 frot függő kárak részére helyeztetet tartalékba. A díjtartalék 1,681,713 frot s a több évi biztosítások díjtelökétől tárcája 22,276,765 frot tesz. — A lefolyt 1892. évben az összes biztosítási ágak többé kevésbé mind nyereséget hoztak, úgy, hogy az összeseredmény igen kedvezőnek mondhatók. — Tektetésben a kamatlábak mindinkább való csökkenésére az évi jövedelemből 238,806 forint a járadék és életbiztosítások díjtartalékának rendkívüli dotálására és 150,000 frot az életbiztosítási összeg külön nyereség tartalékának gyarapítására fordított, továbbá 164,314 frot az értékpapírok áringadozására fenntartott. Az azután mutatkozó 375,659 frot 25 kor tevő nyereségenyeléből 50,000 frot két ingatlan értékek leírására fordítottik és az általános nyereség-tartalékalapok alapszabályos dotálása valamint a többi alapszabályos díjfeleletek után fennmaradó 240,000 frot osztaléka (részesvényként 80 frot) fordították. A díj és nyereség-tartalékok 1892. évben kerek 1,900 frot fölé emelkedtek és a következő tettekből állanak: Az életbiztosítási osztály díjtartaléka 13,326,347 frot. Tűzbiztosítások díjtartaléka 1,632,483 frot. Szállítmánybiztosítások díjtartaléka 59,465 frot. Rendelkezésre álló tartalék 6,000,000 frot. Értékpapírok áringadozásai tartaléka 677,154 frot. Az életbiztosítási osztály általános tartalékára 5,000,000 frot. Általános nyereség tartalékára 187,665 frot összesen közel 18 millió forint. Az igazgatósági jelentés említett lesz a "Meridionale" jég és visszbiztosító társaság nemrég történt alakulásáról is, mely a jövő évtől kezdve az "Adriai" biztosító társulat helyett a jégbiztosítási üzlethez közvetlen fogva folytatni, bízósítások azonban az Adriai biztosító társulat ez évi jégbiztosítások után fog áruháztatni.

Nyilteér.

(Az e rovatban foglaltakért nem vállal felelősséget a Szerk.)

Egész selyem, mintazott Foulardokat (mintegy 450 különböző fajban), méterenként 85 krotl 3 frot 65 krig — valamint fekete, fehér és szines selyemszöveteket 55 krotl 11 frot 65 krig szállít — sima, koczkás, csikos, virágos, damaszott minőségűben (mintegy 240 féle dispositió) és 2000 különböző szín és árnyalatban szállít postabér és vámentesen **Heu-neberg G.** (cs. kir. udv. szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájczba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

PÁLYÁZAT

körorvosi állásra.

Dr. Zwilling Mór elhalozása folytán megüresedett szucsányi körorvosi állásnak választás utján eszközözlendő betöltése céljából ezen pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat, kik ezen állásra pályázni kívánnak, miszerint a törvény által előírt kepesítvenyt s nyelvismereteiket igazoló okmányokkal ellátott folyamodványaikat f. évi július hó 28-ig nekem bemutatassák.

Ezen állással 500 frtnyi javadalmazás s a vagyonos betegek gyógykezeléséért törvényhatóságilag megállapított díjak szedése s viszont a vagyonosok ingyenes gyógykezelése s a hivatalos egészségügyi teendők ellátása jár.

Turóc - Szt. - Mártonban, 1893. évi június hó 27-én.

Ujhelyi, főszolgabíró.

SHARRISON & CO GREGOR & CO ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEK

SHÁLLITHATÓ MÁLNOK teljes malom-berendezésnek minden rendszer szemel

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ÉS ROSTALEMEZ-GYÁR. MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST. V., KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kifutó gépek
Jutányos árak.

Megvezető feltételek.

Kifutó gépek
Jutányos árak.

Megvezető feltételek.

Alakult 1838-ban.

Cs. kir. szab.

Alakult 1838-ban.

379. sz. tkvi 1893.

Adriai Biztosító Társulat Triesztben.

(RIUNIONE ADRIATICA DI SICURTÀ.)

VAGYONKIMUTATÁS.

Életbiztosítási osztály. — A) Mérlegszámla 1892. december 31-én.

Vagyon:	Osztr. ért.		Téher:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Ingatlanok Trieszt-, Bécs-, Brunn-, Budapest-, Milano- és Velenczében.	2,933,700	—	Külön nyeremény-tartalék — — —	500,000	—
Értékpapírok az A) részletezés szerint	10,015,782	—	Tartalék arfolyamingadozások szá-	333,822	42
Jejlalog-kölcsön — — — — —	3,188,890	—	mára — — — — —	13,326,316	98
Szerzett járadékok és tőkék — — —	18,324	55	Díjtartalék — — — — —	192,946	05
Kötvényekre adott előlegek — — —	1,120,212	45	Kartartalék — — — — —	—	—
Külféle ügynökségek — — — — —	309,9	08	Nyeremény-osztalékkal biztosítottak	11,702	03
Különféle társulatoknál — — — — —	205,253	42	számára kiszolgáltatandó osztalékok	361,740	16
Társ. összegyűjtés (f-számla egyenl.)	123,622	71	Különféle társulatok — — — — —	59,564	32
Különféle adósnak — — — — —	27,381	85	Különféle hitelezők — — — — —	—	—
Átvitt jutalékok és szervezési költségek — — — — —	—	—			
	14,786,121	96		14,786,121	96

ELEMI BIZTOSÍTÁSI OSTÁLY.

B) Mérlegszámla 1892. december 31-én. (Az életbiztosítási osztály kivételével.)

Vagyon:	Osztr. ért.		Téher:	Osztr. ért.	
	forint	kr.		forint	kr.
Künnlévő részvénybefizetések — — —	2,400,000	—	Részvételnyelvény — — — — —	4,000,000	—
Váltótárca és bankutalványok — — —	454,640	98	Nyeremény tartalékalap — — — — —	1,187,164	86
Érték papírok a B) részletezés szerint	3,478,159	—	Tartalék arfolyamingadozások szá-	243,331	83
Ingatlanok Triesztben — — — — —	380,000	—	mára — — — — —	1,632,248	22
Pénztár-állomány az igazgatóságnál	121,033	68	Díjtartalék — — — — —	49,465	07
és vezérigynökségeknél — — — — —	1,000	—	szállítvány-biztosításokra	500,000	—
Jejlalog-kölcsön — — — — —	1,261,271	96	» — — — — —	406,538	—
Követelések hitelintézetek, takarékpénztárak és bankoknál — — — — —	116,901	13	Rendelkezésre álló tartalék — — — — —	60,556	31
Ingóságok és biztosítási táblácskák az igazgatóságnál és az ügynökségeknél	30,704	25	Takarék- és ellátási pénztár a társulati tisztviselők számára — — — — —	441,799	23
Különféle adósnak — — — — —	116,901	13	Eletbiztosítási osztály (folyó számla)	123,622	71
Vezérigynökségek (a folyó számlák egyenl.) — — — — —	1,118,812	15	Különféle biztosító intézetek — — — — —	615,722	24
Főügynökségek (a folyó számlák egyenl.)	73,422	63	Fél nem vett osztalékok — — — — —	2,431	—
Kirületi ügynökségek — — — — —	9,594	72	Osztalék az 1892. évben — — — — —	240,000	—
Különféle biztosító társaságok — — —	500,998	84	Igazgatók és számvizsgálók illetéke	45,096	06
Átvitt jutalékok és szervezési költségek — — — — —	—	—	Különféle hitelezők — — — — —	377,521	01
	9,976,409	37	Átvitt az 1893. évre — — — — —	50,921	83
	22,271,765	99		9,976,409	37

Későbbi években befolyó díjak összege

Trieszt, 1893. május havában.

Az igazgatóság:

Frigyessi Adolf, vezértitkár.

Glanstättner dr. Albert Ágost, Morpurgo Márk, Neumann Henrik, Ralli Pál, Reinelt C., Salem H.

Számvizsgálók: Afenduli György, Pojai Alberti Emil, Parisi József.

Magyarországi osztály:

Budapest, IV., váczi-utcza 9. sz. a., saját házában.

Báró Podmaniczky Frigyes

Frigyessi M.

Lichtenberger J.

Az Adriai biztosító társulat t-szt.-mártoni főigynöksége:

„Tatra” felsőmagyarországi bank részv. társaság.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szent-mártoni kir. bíróság mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Mudrony Pálnak, Timko szül. Balla Zsuzsanna és Timko szül. Csjerny Anna elleni végrehajtási ügyében Tót-Próna községben fekvő:

a) a tót-prónai, 67. sz. tkjében I. 12. 14—16; 18—19. sor szám alatt felvett, Timko szül. Balla Zsuzsanna és Timko szül. Csjerny Anna nevére. B. 13. 14. 16. 17. tétel alatt irt ingatlanokra 1032 frtban,

b) az ottani 162. sz. tkjében I. 1—2. sor sz. a. felvett és B. 1. tétel alatt Timko szül. Balla Zsuzsanna nevére irt ingatlanokra 400 frtban,

c) az ottani 164. sz. tkjében I. 1—2. sor sz. a. foglalt és B. 1. tétel alatt Timko szül. Csjerny Anna nevére irt ingatlanokra 400 frtban, és

d) az ottani 205. sz. tkjében 1—2. sor szám alatt felvett ingatlanokból B. 205. tétel szerint Timko szül. Balla Zsuzsát 756/172368. részben és B. 206. tétel alatt Timko szül. Csjerny Annát 756/172368. részben megjelölt jutalékokra, nemkülönben B. 211—212. tétel szerint Timko szül. Balla Zsuzsannát és Timko szül. Csjerny Anna 3024/172368 részben megjelölt jutalékokra 98 frtban ezenel megállapított kiküldési árban az árverést elrendelve és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi július hó 17-ik napján d. e. 10 órakor Tót-Próna községben a község-hazánal megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak minden egyes ingatlanok kiküldési árának 10% át készpénzben vagy óvadékokes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a banatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság, tkvi hatósága.
Kelt Turóc-Szt-Mártonban, 1893. február hó 4-én.
Medzihradzsky,
kir. albiró.

2104. sz. tkvi 1893.

Árverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szt.-mártoni kir. járásbíróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Vanko Janos és Milec Pál végrehajthatóknak Matula sz. Kres Anna végrehajtást szenvedett eleni végrehajtási ügyében Szucsány községben fekvő, a szucsányi 385. sz. tkjében A I. 1. sor sz. a. felvett, Matula sz. Kres Anna nevére irt belső-ségre, háza és épületekre, valamint a szucsányi 724. sz. tkjében A + 1. sor sz. 1/10 ből 1/4 részben és 1/12 ből 1/4 részben Matula szül. Kres Annára irt külső-ségre 396 frt és 96 frt 80 krnyi kiküldési árban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1893. évi július hó 19-ik napján d. e. 10 órakor Szucsány községben a község hazánal megtartandó nyilvános árverésen a kiküldési áron alól is el fog adatni.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok kiküldési árának 10% át készpénzben vagy óvadék képes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a banatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű előismerényt átszolgáltatni.

Kir. bíróság tkvi hatósága.
Turóc-Szt. Mártonban, 1893. évi május hó 16-án.
Medzihradzsky,
kir. albiró.

Figyelmeztetés.

Van szerencsém a „Turóci Söröződe“ t. részvényeseit figyelmeztetni, hogy a részvények negyedik részlete, vagyis 50 frt, folyó évi június hó 30-án volt fizetendő.

Capkó,
igazgató.

FOGAK

egészen természet utáni, egyenkint épügy mint egész fogsorok rágáshoz használhatók, legújabb rendszer szerint, jótállás mellet. bántalmos olcsó árakon készítettnek.

Vidéki megrendelések 24 óra alatt eszközöltetnek.

Fog-specialista: **Rona Imre.**

Budapest, kiraly-utca 47. sz. a terezárosi templom atellemében.

Arverési hirdetmény.

A beszercebányai székes káptalan arverés alá bocsátja a tulajdonát képező és a liptó-szt.-máriai, kis-olaszi, hliniki és tarpóci határookban lévő összes ingatlanait az azokhoz tartozó épületekkel, vadászati és halászati joggal.

A vevő a fentemlített ingatlanokkal, kapcsolatos kegyuri jogokat és terheket is átveszi.

A vevő az ingatlanok haszonélvezetébe 1894. évi június hó 24-én lép; az eladás tárgyat képező ingatlanokon azon időben lévő termés külön egyezkedés tárgyát képezendő.

A vevő köteles lesz ajánlatának elfogadásáról nyert értesítésétől számított 30 nap alatt a vételár felét lefizetni, a vételár másik felére vonatkozó fizetési határidőket az ajánlatban megjelölnökök.

Az arverés ép úgy mint a szerződés megkötése is a nagyméltóságú vallás és közoktatásügyi m. kir. miniszterium jóváhagyásának fenntartásával történik.

Arverezni kívánók felhívatnak, hogy 50 kros bélyeggel ellátott zárt ajánlataikat, a megajánlott vételárnak számokkal és betűkkel való kitüntetésével és 1600 frtnyi bánatpénzzel felszerelve folyó évi augusztus hó 1-éig Visnyovszky László kanonok,

káptalani dékánál adják be, kinek a többi arverési és szerződési feltételek megtekinthetők.

Minden ajánlattevőnél feltételeztetik, hogy az arverési és szerződési feltételeket ismeri, és azokat magára nézve kötelezőnek elfogadja.

Az adásvételi szerződés azon ajánlattevővel fog megkötötni, kinek ajánlata az összes körülmények latbavetésével legelőnyösebbnek fog találtatni, a többi ajánlattevőnek bánatpénze az ajánlatok feletti döntés után azonnal vissza fog adatni, s azt az illetők 3 nap alatt átvenni kötelesek, mivel ellenkező esetben az el nem fogadott ajánlatok bánatpénzei Jeszenszky Sándor beszercebányai kir. közjegyzőnél az illető ajánlattevők költségére fognak letétbe helyeztetni.

A szerződés megkötésétől visszalépeti ajánlattevő bánatpénzét elveszti, és köteles lesz ezen felül az újabb arverésnél netalán elért csekélyebb eredmény és az ő ajánlata közötti különbözetet is a kápta lannak megteríteni.

Kelt Beszercebányán 1893. évi május hó 24-én.

A beszercebányai székeskáptalan.

475. sz. tkivi 1893.

Arverési hirdetményi kivonat.

A turóc-szent-mártoni kir. jbiróság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a t.-szt.-mártoni takarékpénztárnak Rohácsik Pál elemi végrehajtási ügyében Kis-Selmec községben fekvő, a kis selmeci 25 sz. tkvben A. I. 1—6 és 8—10. sor szám alatt felvett, s ifjabb Rohácsik Pál nevére irt ingatlanokra és annak kiegészítő részét képező úrbéri illetőségre 1365 frtban megalapított kikiáltási árban az arverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanosság az 1893. évi július hó 13-ik napjand. e. 10 óraker Kis-Selmec községben a község házalan megtartandó nyilvános arverésen a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanosság becs. illetve kikiáltási áranak 10% át készpénzben vagy óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy pedig a bánatpénznek a bírósagnal lett előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elősmervényt át-szolgáltatni.

Turóc-Szt. Mártonban, 1893. évi április hó 15-én.

Medzhiradsky,
kir. aljbiró.

Eladó ház és kert

Stubnyafürdön.

Nehai Schlott Lujza hagyatékához tartozó ház és kert Stubnyafürdön

f. é. július hó 20-án, d. e. 10 óraker

nyilvános arverésen szabadkézből el fog adatni.

Kikiáltási ár 2500 frt. Bővebb felvilágosítást ad:

Schröder Károly, Selmecbányán.

Különlegesség: Barack-cognac.

Az első alföldi cognagyár részvénytársaság Keskeméten ajánlja kitünő gyártmányú

cognac-jait,

melyek tiszta borkivonatból készülnek s jelességükért 16 kiállításon kitüntetve lettek és orvosi tekintélyek által legmelegebben ajánlitatnak.

Különlegesség: BARACK-COGNAC.

Kapható: Turóc-Szt.-Mártonban, Scholtész L. urnál. Liptó-Szt.-Miklóson, Weiser Gyula urnál. Trencsénben, ifj. Uzsny József urnál és minden előkelő hazai fűszerüzletben.

Minta kívánatra ingyen!

Vetekedhetik a francia gyártmányok bármelyikével.

Kívánatra minta!

16 kiállításon kitüntetve!

A Horgony-Pain-Expeller

Ezen rég jónak bizonyult bedörzsölés, csúz, köszvény, hátfájalmak és meghűlések ellen a világ minden részén el van terjedve s kitünő hatása által

→ a legjobb ←

házsizer hírnevét elnyerte. A valódi Horgony-Pain-Expeller majdnem minden gyógyszerárban kapható 40 kros, 70 kros és 1. évi 20 kros üvegekben és így a legolcsóbb

házsizer.

Gyönyörű minták ingyen és bérmentve a privat megrendelőknök. Mintakönyvek a szaboknak bérmentetlenül.

ÖLTÖZETEKNEK VALÓ KELMÉK

Peruvien és Dosking a magas Clerus részére, előírás szerinti szövetek a csász. kir. hivatalnokok egyeuruháira. Veteránok, tüzoltók és tornászok számára Billiard-és játszó asztalokra való posztó; Loden kelme vizhatlan vadászkatóknak, mosószövetek, pladék 4 frttól 14 frtintig.

Ki jutányos áron, valódi tartós, tiszta gyapot posztóárut akar venni, nem pedig olcsó rongyot, mely minden házaló által eladatik és alig érdemi meg a szabódljat, forduljon

14—20

STIKAROFSKY J.-HOZ BRÜNNBEN

A kontinens legnagyobb posztó gyári raktára.

Félmillió forintot túhaladó készletmél és világláletemnél fogva magától értetődik, hogy sok különféle hosszúságú maradék van raktáron, melyekből mintákat kuldeni nem lehet; tehát világos csalás, ha czégek maradékokból mintákat ajánlanak. — Bitor vagyok a t. közön-séget ilyen czégekétől óvatosságra figyelmeztetni, melyek 3-10 méteres maradékokat ajánlanak. Már az egyforma hosszúságban észrevehető a csalás. — Ezen maradékok divatját mult. alkotóhat és eladhatlan vegekél vannak vagyva és ezen rossz áru a vételárnak harmadrészt sem éri meg. Maradékok, melyek nem tejsenek, massal felszereltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. A maradékok megrendelésénél kérjű a hosszúságot, színt és art megadni.

Szállítások csak utánvétellel, 10 frt meghaladó küldemények portómentesen eszközöltetnek.

Levelezés német, magyar, cseh lengyel, olasz és francia nyelven.

LE GRIFFON
echt französisches Papier

DAS BESTE
GESUCHTESTE
der Gesundheit zuträglichste
CIGARETTEN PAPIER

MAN BEACHT DIE MARKE.
HUTE SICH VOR ALLEN NACHAHMUNGEN.

ÖLTÖZETEKNEK VALÓ KELMÉK

Peruvien és Dosking a magas Clerus részére, előírás szerinti szövetek a csász. kir. hivatalnokok egyeuruháira. Veteránok, tüzoltók és tornászok számára Billiard-és játszó asztalokra való posztó; Loden kelme vizhatlan vadászkatóknak, mosószövetek, pladék 4 frttól 14 frtintig.

Ki jutányos áron, valódi tartós, tiszta gyapot posztóárut akar venni, nem pedig olcsó rongyot, mely minden házaló által eladatik és alig érdemi meg a szabódljat, forduljon

STIKAROFSKY J.-HOZ BRÜNNBEN

A kontinens legnagyobb posztó gyári raktára.

Félmillió forintot túhaladó készletmél és világláletemnél fogva magától értetődik, hogy sok különféle hosszúságú maradék van raktáron, melyekből mintákat kuldeni nem lehet; tehát világos csalás, ha czégek maradékokból mintákat ajánlanak. — Bitor vagyok a t. közön-séget ilyen czégekétől óvatosságra figyelmeztetni, melyek 3-10 méteres maradékokat ajánlanak. Már az egyforma hosszúságban észrevehető a csalás. — Ezen maradékok divatját mult. alkotóhat és eladhatlan vegekél vannak vagyva és ezen rossz áru a vételárnak harmadrészt sem éri meg. Maradékok, melyek nem tejsenek, massal felszereltetnek, vagy a pénz visszaküldetik. A maradékok megrendelésénél kérjű a hosszúságot, színt és art megadni.

Szállítások csak utánvétellel, 10 frt meghaladó küldemények portómentesen eszközöltetnek.

Levelezés német, magyar, cseh lengyel, olasz és francia nyelven.